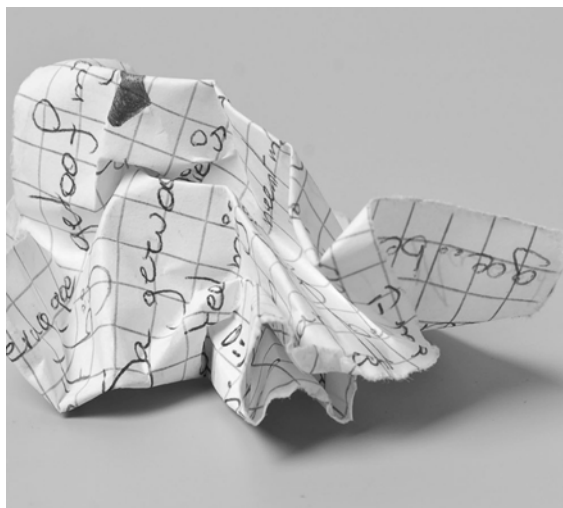

LEZEN EN SCHRIJVEN MAAKT JE STERK!

Werk maken van geletterdheid in alle vakken

Door Goedele Vandommele, CTO-medewerker

'Enkel voor de boekbesprekingen lezen ze nog.'
'In de lessen moeten leerlingen niet lezen of schrijven, enkel woordjes invullen.'

'De leerlingen zuchten als ze een tekst voor hun neus krijgen.'

'Ik kreeg een werkje terug over Pater Damiaan. De leerling had de bijlage uit de Knack gebundeld, zijn naam eronder geschreven en afgegeven.'

'Een beroepsleerling schreef een mail naar het secretariaat over een fout in de schoolrekening. De leraarskamer gonsde van de verontwaardiging over de spelfouten erin. Niemand zag dat het al heel knap was van die leerling om zo'n mailtje te schrijven.'

Herken je uitspraken of bedenkingen van jezelf in (één van deze) verzuchtingen? Er passeert veel tekst in de lessen op school, maar toch lijkt het niet genoeg. Of pakken we het niet goed genoeg aan? Leerlingen hebben op school veel moeite met geletterdheid: als je de berichten moet geloven is het met lezen, schrijven en informatieverwerking van middelbare scholieren in het algemeen niet zo goed gesteld. Ook lijken leerlingen niet erg van geletterdheidstaken te houden. Vind je het belangrijk om hierin verandering te brengen? Wil je in jouw vak een werkpunt maken van geletterdheid? Ben je op zoek naar zinvolle lees- en schrijftaken voor jouw vak?

MEER OVER GELETTERDHEID

Wil je werken aan geletterdheid in het vak Nederlands of tijdens PAV-lessen?

Het vak Nederlands en de lessen PAV lijken de plaatsen bij uitstek om te werken aan de lees- en schrijfvaardigheid van alle leerlingen. Toch bots je ook hier tegen heel wat problemen. Daarom kijken we in de nascholing *'Lezen en schrijven maakt je sterk!'* naar manieren om zowel sterke als zwakkere lezers en schrijvers te doen groeien in geletterdheid. Ook besteden we aandacht aan het motiveren van leerlingen om te lezen en te schrijven en hoe je hen tijdens deze processen kunt ondersteunen. Lees meer over deze nascholing op de [vormingspagina van de CTO-website](#).

Wil je werken aan geletterdheid in praktijkvakken?

Het lijkt misschien vergezocht, maar ook in een praktijkvak liggen kansen om leerlingen geletterd(er) te maken. In onze nascholing *'Geletterdheid in beroepsrichtingen'* gaan we na hoe je dit aanpakt als praktijkleerkracht. We bekijken hoe je tegelijkertijd vakinhoudelijke doelstellingen kunt bewaken en kunt werken aan geletterdheid. We denken samen na welke teksten een plaats kunnen krijgen in het praktijkvak en hoe je leerlingen zin doet krijgen om met de teksten aan de slag te gaan. En omdat leren nu eenmaal niet vanzelf gaat, staan we ook stil bij manieren om

leerlingen te helpen als ze moeite hebben met het verwerken van de informatie. Meer over deze vorming op de [vormingspagina van de CTO-website](#).

MET GELETTERDHEIDSTAKEN AAN DE SLAG

Voorbeeld van een geletterdheidstaak in het vak Nederlands/ PAV

Context: Je leerlingen krijgen van jou de opdracht om een uitstap naar Antwerpen voor te bereiden tijdens de les PAV. Elke leerling moet hierbij een toeristische attractie voorstellen. Vroeger knipten en plakten de leerlingen daarbij informatie rechtstreeks van het internet in een word-document. Om dat te vermijden laat je je leerlingen dit jaar een 'schrijfkader' gebruiken. Het schrijfkader verplicht de leerlingen om na te denken over de inhoud die ze vinden op het internet.

Schrijfkader Toeristische rondleiding: gebouw of plaats
<i>Schrijf hier het begin.</i>
Hier zie je..... Dit gebouw/ deze plaats is belangrijk omdat.....
<i>Schrijf hier het middenstuk. Maak gebruik van de antwoorden op volgende vragen:</i>
<i>Wanneer is dit gebouw gebouwd?</i> <i>Waarvoor wordt dit gebouw gebruikt? Was dit vroeger ook zo?</i> <i>Wat is er in het gebouw te zien? Waarop moet je zeker letten?</i> <i>Welke leuke weetjes kun je over dit gebouw vertellen?</i> <i>Wat zou je zelf nog graag over dit gebouw vertellen?</i>
<i>Schrijf hier het slot.</i>
Wat ik vooral onthoud van dit gebouw/deze plaats is.....

Idee voor een geletterdheidstaak in het praktijkvak

Context: Je leerlingen van 3 Hotel moeten uitzoeken welke ingrediënten van melk goed zijn voor de gezondheid. Daarvoor moeten ze een schema aanvullen.

Waarom drinken Superman, Hayden en David Beckham melk?

In Amerika maken veel bekende sterren en sporters reclame voor melk. Ze laten zich fotograferen met een zogenaamde 'melksnor'. Waarom doen ze dat? Omdat melk gezond is. Melk bevat voedingsstoffen die je dagelijks nodig hebt en er zitten veel andere ingrediënten in die goed zijn voor je gezondheid. Vul in het schema hieronder in welke ingrediënten melk zo gezond maken. Zoek de juiste informatie in de tekst 'De ingrediënten van melk'. Let op: sommige ingrediënten kunnen vaker dan één keer voorkomen.

Nut voor gezondheid	Ingrediënten
sterke spieren	
sterke botten en tanden	
brandstof voor het lichaam	
dagelijkse behoefte aan vocht	
weerstand tegen ziektes	